ГАРА ГАРАЈЕВ ЛЕНИН МҮКАФАТЫ ЛАУРЕАТЫДЫР!

ЈУБИЛЕЈ илиндә Азәрбајчан мусигиси бөјүк мүвәффәгијјәт газанмышдыр. Көркәмли бәстәкар, ССРИ халг артисти, һәмјерлимиз Гара Гарајевә Ленин мукафаты верилмишдир. Бәстәкар совет сәнәткары үчүн ән фәхри мүкафат олан бу мүкафата «Илдырымлы јолларла» балетинә көрә лајиг көрүлмүшдүр. Азәр.ТА-нын мүхбири К. Абдуллајев совет мусигисинин бир сыра көркәмли хадимләриндән бу барәдә өз рә'јләрини сөјләмәји хаһиш етмишдир.

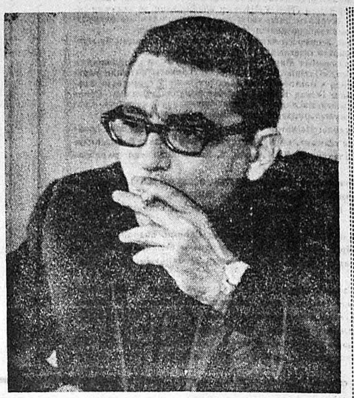

Совет мусигисинин бөјүк устасы

Д. Д. ШОСТАКОВИЧ,
ССРИ халг артисти, Ленин мүкафаты лауреаты.

Гара Гарајевә Ленин мүкафаты верилмишдир. Бу, чохмилләтли совет мәдәнијјәтинин бүтүн хадимләри үчүн бөјүк вә фәрәһли бир һадисәдир. Мән совет мусигисинин ән бөјүк усталарындан бири олан вә өзүнүн парлаг, јүксәк исте'дадлы мусиги лөвһәләри илә динләјичиләрин гызғын мәһәббәтини газанан азәрбајчанлы достумун һәјәчан вә севинчинә шәрик олурам. «Илдырымлы јолларла» балетини Гарајевин монументал әсәрләри сырасына дахил етмәк лазымдыр.

Фөвгәл'адә зәнкин вә гајнар мусиги балетә лајигли шөһрәт газандырмышдыр. Совет мусигиси хәзинәсинә дахил олан бу балет тәкчә бизим динләјичиләри дејил, харичи достларымызы да фәрәһләндирир. Балет бөјүк миғјасда јазылмышдыр, онда симфонизмин кениш нәфәсләри дујулур. Балетдәки мелодик нитг тәравәти, бүтүн партитура боју сәпәләнмиш ифадәли интонасијаларын зәнкинлији тамашачыларда көзәл дујғулар ојадыр.

Мән Гара Гарајевин индики мүвәффәгијјәтинә хүсусилә севинирәм, чүнки онун атдығы илк јарадычылыг аддымларынын јахын шаһиди олмушам.

Сәнәт достумузла фәхр едирик!

Тихон ХРЕННИКОВ,
Совет Бәстәкарлары Иттифагынын биринчи катиби, ССРИ халг артисти.

Совет мусигичиләри бизим јолдашымызын — диггәтәлајиг Азәрбајчан бәстәкары Гара Гарајевин Ленин мүкафатына лајиг көрүлмәсинә севинирләр.

«Илдырымлы јолларла» балети мүбаризә романтикасы илә вә бөјүк бәшәри дујғулар поезијасы илә сәчијјәләнән јүксәк бәдии әсәрдир. Гарајевин күчү ондадыр ки, о, заманәмизин ән мүһүм мөвзуларындан бирини — милли истиглалијјәт вә азадлыг уғрунда мүстәмләкә халгларынын мүбаризәсини реалист бојаларла ачыб көстәрә билмишдир. Бу хореографик драмда о, халгларын достлуғуну вә бәрабәрлијини тәрәннүм едән мүбариз бир сәнәткар кими чыхыш етмишдир.

Гара Гарајевә верилән јүксәк мүкафат онун балетинин актуаллығыны вә идеја дәринлијини, онун мусигисинин көзәл бәдии кејфијјәтләрини е'тираф етмәк демәкдир. Бу мүкафат совет инчәсәнәт усталарынын вәзифәсини — өз илһамы илә бәшәријјәтин ишыглы идеалларына хидмәт етмәк вәзифәсини санки бир даһа хатырладыр, мусигимизин инкишаф јолларыны көстәрир.

Руһландырычы нүмунә

Арам ХАЧАТУРЈАН,
ССРИ халг артисти, Ленин мүкафаты лауреаты.

Сон дәрәчә шадам ки, ән көркәмли совет бәстәкарларындан бири олан Гара Гарајев Ленин мүкафатына лајиг көрүлмүшдүр.

Бу көзәл бәстәкарын мәһарәти вә јарадычылыг чәсарәти совет мәдәнијјәт хадимләри үчүн руһландырычы нүмунәдир. Үзејир Һачыбәјовун ән'әнәләрини мүвәффәгијјәтлә инкишаф етдирән Гара Гарајев Азәрбајчан мусигисинә јени формалар, јени ифадә бојалары кәтирмиш, ону заманәмизин ән јүксәк тәләбләринә чаваб верән јарадычылыг пријомлары илә зәнкинләшдирмишдир.

«Илдырымлы јолларла» балети сәнәткар Гарајевин јарадычылыг хүсусијјәтләрини парлаг сурәтдә тәчәссүм етдирир. Бу балет халгилији ән јүксәк вә ән мүасир композисија техникасы илә бирләшдирмәк нүмунәсидир. Балетә Ленин мүкафаты верилмишдир. Гарајев бу јүксәк мүкафаты алмаг һүгугуну өзүнүн узун илләр боју көстәрдији бүтүн јарадычылыг фәалијјәти илә газанмышдыр. Мән бу әгидәдәјәм ки, Гарајевин, демәк олар, һәр бир бөјүк әсәри мүкафата лајиг әсәрләрдир.

Совет хореографијасынын көркәмли әсәри

Алексеј МАЧАВАРИАНИ,
ССРИ халг артисти.

Гарајеви биз әлдә етдији мүвәффәгијјәтләрлә кифајәтләнмәјән, даим ахтарышларла мәшғул олан, өз јарадычылығында заманәмизин актуал мөвзуларыны галдыран бир новатор сәнәткар кими танıјырыг. Гарајев Азәрбајчан мусигисини јени бәдии васитәләрлә зәнкинләшдирмиш, бүтүн совет мәдәнијјәтинин инкишафына, о чүмләдән Загафгазија халгларынын мусигисинә мүсбәт тә'сир көстәрмишдир.

«Илдырымлы јолларла» балети совет хореографијасынын, шәксиз, көркәмли бир әсәридир. Бу балет узун мүддәт сәһнәдә јашајачагдыр. Бу күн Күрчүстан мусигичиләри өзләринин азәрбајчанлы сәнәт гардашыны тәбрик едәрәк она үрәкдән јени-јени јарадычылыг гәләбәләри арзулајырлар.

«Охујун, мәһәббәт нәғмәсини охујун!»

НИЈАЗИ,
ССРИ халг артисти.

«Илдырымлы јолларла» — илһамлы рәссамын фырчасындан чыхмыш сон дәрәчә бөјүк вә бәдии бир таблодур. Һәмишә мусигидә јени сөз дејән, дүшүнмәјә, һәјәчанланмаға вә севинмәјә мәчбур едән бәстәкар Гарајевин түкәнмәз исте'дады бу таблода өзүнү парлаг шәкилдә көстәрмишдир. Онун балети гәлбинин ганы илә јазан трибун шаир нәғмәсидир. Гарајев динләјичиләрә илһам вә еһтирасла мүрачиәт едиб дејир: «Дүнја өвладлары! Заманәмизин нәғмәсини охујун. Бу, нифрәт нәғмәси олмамалыдыр. Дүшмәнчилик нәғмәси олмамалыдыр. Мүһарибә нәғмәси олмамалыдыр. Охујун, мәһәббәт нәғмәсини охујун!». Балет боју сәсләнән бу сөзләр азадлыг вә бәрабәрлик, инсанлар арасында сүлһ вә достлуг ифадә едән бир һимн кими әсәрин һуманист мәзмунуну ачыб көстәрир.

Гара Гарајевә Ленин мүкафаты верилмәси Азәрбајчан мусигичисинин бөјүк сәнәткарлыг хидмәтләринин, еләчә дә онун јарадычылығындакы јүксәк вәтәндашлыг амалынын гијмәтләндирилмәси демәкдир.

* * *

Ахырда Азәр.ТА мүхбири Азәрбајчан охучуларынын һәрарәтли тәбрикләрини Ленин мүкафаты лауреаты Гара Гарајевә јетирмиш вә ондан мәтбуат үчүн бир нечә сөз демәји хаһиш етмишдир.

Партијамыза, халгымыза миннәтдарам

Гара ГАРАЈЕВ,
ССРИ халг артисти, Ленин мүкафаты лауреаты.

Мән өмрүмүн 30 илдән артығыны мусиги сәнәтинә һәср етмишәм. Һәмишә чалышмышам ки, һәр күн доғма халгыма мүәјјән гәдәр фајда верим. Әлбәттә, Ленинин адыны дашыјан мүкафата, өзү дә Октјабрын 50-чи илиндә лајиг көрүлмәк бөјүк бир шәрәфдир. Лакин мән өз хидмәтләрими шиширтмәк фикриндә дејиләм. Бу јүксәк мүкафат бүтүн Азәрбајчан инчәсәнәтинә, мәни јетишдирән, мәни тәрбијә едән доғма халгыма, доғма торпағыма аиддир.

Јүксәк мүкафат мәним гаршымда бөјүк вәзифәләр гојур. Бүтүн һәјатымы, вар гүввәми, бүтүн әмәјими бундан сонра да Ленин партијасына, совет халгына верәчәјәм.

24 АПРЕЛ — КӘНЧЛӘРИН БЕЈНӘЛХАЛГ ҺӘМРӘ'ЈЛИЈИ КҮНҮДҮР

БИРЛИК МӨҺКӘМЛӘНИР

Дүнјанын бүтүн тәрәггипәрвәр кәнчләри кими, Азәрбајчанын оғланлары вә гызлары да мүстәмләкәчилик әлејһинә, сүлһ уғрунда мүбаризәдә кәнчләрин Бејнәлхалг һәмрә'јлији күнүнү бајрам едирләр. Бу күн һәмишә өз өлкәсинин азадлығы уғрунда мүбаризә апаранларла һәмрә'јлик нүмајишинә чеврилир.

Биз бу күн узаг әдәнли кәнч вәтәнпәрвәр, сатын алынмыш гатилләр тәрәфиндән өлдүрүлән, банк ишчиләри һәмкарлар иттифагынын баш катиби Абдулла Әссәлафини хатырлајырыг. О, һәјатыны, бүтүн истәк вә арзуларыны доғма халгына һәср етмишдир. Ромада антифашист нүмајиш тәшкил етдијинә көрә фашист гатили тәрәфиндән вәһшичәсинә өлдүрүлән Паоло Россинини дә унутмаг гејри-мүмкүндүр.

Биз Вјетнамда өз вәтәнинин азадлығы уғрунда рәшадәтлә дөјүшәрәк, һәлак оланлар гаршысында баш әјирик. Америка империалистләринин Вјетнамда апардыглары рүсвајчылыг мүһарибәси дүнјанын тәрәггипәрвәр кәнчләрини гәзәбләндирир. Буна көрә дә республикамызын кәнчләри Вјетнам вәтәнпәрвәрләринә сәс верир, Вјетнамда мүһарибәнин дајандырылмасы үчүн әлләриндән кәләни әсиркәмирләр. Инди елә бир ев тапмаг олмаз ки, Вјетнам һадисәләри һаггында сөһбәт кетмәсин. Завод вә фабрикләрдә, колхоз вә совхозларда, орта вә али мәктәбләрдә, мүәссисә вә мә'дәнләрдә республикамызын кәнчләри империалист тәчавүзкарларыны гәзәблә дамғалајырлар. Бу илин әввәлиндә Азәрбајчан кәнчләринин дөјүшән Вјетнам халгы вә кәнчләри илә һәмрә'јлик һәфтәси кечирилмишдир. С. М. Киров адына, «Бакы фәһләси», чиһазгајырма заводларында, Бузовна, Артјом нефт мә'дәнләри идарәләриндә, Сов.ИКП XXII гурултајы адына дәниз мә'дәнләриндә, 156, 235 нөмрәли вә башга мәктәбләрдә митингләр олмуш, кәнчләр тәчавүзкара нифрәтләрини, өз торпағынын вә халгынын истиглалијјәти үчүн мисли көрүнмәмиш мәрдликлә вурушан вјетнамлылара мәһәббәтләрини билдирмишләр. Бу митингләр күтләви вә фәал е'тираз характери дашыјыр, кәнчләрин бирлијини мөһкәмләндирир.

АБШ-ын Вјетнамда тәчавүзкарлығы әлејһинә һәмрә'јлик һәрәкаты мүхтәлиф сијаси көрүшлү вә истигамәтли кәнчләр тәшкилатларынын һәрәкәт бирлијинин мөһкәмләнмәсинә көмәк едир. Бир нечә күн бундан габаг Гәрби Алманијанын, Белчиканын, Инкилтәрәнин вә башга өлкәләрин јолларында ән'әнәви пасха сүлһ јүрүшләри кечирилмишдир. Кәнч коммунистләр, сосиалистләр, либераллар, католикләр ваһид чәркәдә аддымлајыр вә тәләб едирдиләр: «Вјетнамда мүһарибәни дајандырын!».

Вјетнам һадисәләри сүбут едир ки, һәтта капиталист өлкәсинин өзүндә дә ичтимаи рә'ји боғмаг гејри-мүмкүндүр. Үмуми наразылығын гаршысы алындыгча, мүгавимәт дә күчләниб артыр.

Тәрксилаһ вә бејнәлхалг кәркинлијин зәифләдилмәси уғрунда садә адамларын, көркәмли ичтимаи вә сијаси хадимләрин, кәнчләрин чыхышлары кетдикчә даһа гәтијјәтлә вә учадан сәсләнир. Бүтүн бунлар мүхтәлиф өлкәләрин кәнчләрини дәриндән һәјәчанландырыр вә онлары јени мүһарибә һазырлајанлара гаршы, инсана лајиг нормал һәјат шәраити уғрунда мүбаризәјә руһландырыр. Мүһарибә тәһлүкәсизлијинә гаршы һәрәкатда Инкилтәрәнин кәнч коммунистләри, Алманија Федератив Республикасынын сосиал-демократлары, Чилинин радикаллары, Франсанын католикләри, Бирманын буддачылары, өлкәмизин комсомолчу вә кәнчләри, мүхтәлиф сијаси, ичтимаи, дини вә фәлсәфи бахышлы кәнчләр иштирак едирләр.

Јер күрәси кәнчләринин сүлһ уғрунда, атом мүһарибәси тәһлүкәси әлејһинә мүбаризәси кетдикчә күчләнир. Кәнчләр баша дүшүрләр ки, belә бир мүһүм һәјати мәсәләдә һәр чүр сијаси вә идеоложи ихтилафлары бир кәнара гојмаг, гаршылыглы һәрәкәт бирлијинә наил олмаг лазымдыр.

Биз Хиросимада минләрлә күнаһсыз адамы мәһв етмиш атом партлајышыны һеч вахт унуда билмәрик. Буна көрә дә атом мүһарибәси тәһлүкәсинә гаршы мүбаризәдә кәнчләрин ән мүхтәлиф групплары вә бирликләри иштирак едирләр. Мәсәлән, Јапонијада Јапон Кәнчләр Тәшкилатлары Шурасы (дөрд милјон үзвү вардыр), 1,7 милјон үзвү олан јапон оғлан вә гызлары конгреси, Јапонија демократик кәнчләр лигасы (270 мин үзвү вардыр) бирликдә чыхыш едирләр. Мүәјјән мәсәләләрдә бу чүр бирлик башга өлкәләрдәки кәнчләр һәрәкатлары үчүн дә характерикдир. Дүнја кәнчләри баша дүшүрләр ки, мәһз гаршылыглы анлашма вә достчасына әмәкдашлыг шәраитиндә түстүләнән мәш'әли мәһведичи атом мүһарибәсинин барыт чәлләјиндән узаглашдырмагда халглара көмәк едә биләрләр.

Гәрби Авропанын һаким даирәләри Гәрб кәнчләринин Совет Иттифагы, сосиалист өлкәләринин кәнчләри илә јахынлашмасына һәр васитә илә манечилик төрәдирләр. Кәнчләри изләјир, өлкәмизә кәлмәјә виза вермир, мадди јардымлардан мәһрум едирләр. Кәнчләр арасында әлагәләри дөвләтин нәзарәти алтына алмаг мәгсәди илә һаким даирәләр, бир сыра өлкәләрдә хүсуси мәркәзләр, мәсәлән, Гәрби Алманија вә Австрија федерал кәнчләр мәчлиси, Скандинавија өлкәләриндә шуралар јаратмышлар.

Бу манеәләрә бахмајараг Совет Иттифагына кәлән харичи кәнчләрин сајы илдән-илә артыр. Тәкчә 1967-чи илин дөрд ајы әрзиндә республикамызда дүнјанын 12 өлкәсинин, о чүмләдән Франсанын, Алманија Демократик Республикасынын, Италија вә Исвечин нүмајәндәләри олмушлар. Јери кәлмишкән дејәк ки, бу илин февралында Франсада чыхан «Биз оғланлар вә гызларыг» журналынын (тиражы 400 мин нүсхәдән чохдур) кәнч рәһбәрләри республикамыза кәлмишдиләр. Онлар Октјабрын 50 иллијинә һәср олунмуш нөмрә һазырлајырлар. Журналын һәмин нөмрәсиндә республикамызын кәнчләринин һәјатындан кениш бәһс едиләчәкдир.

Планетимизин кәнчләри Совет Иттифагынын вә бүтүн дүнја сосиалист системинин нүмунәсини, елми-коммунизм идејаларынын, Ленинин өлмәз идејаларынын нечә һәјата кечирилдијини көрүр вә јүксәк гијмәтләндирирләр. Совет Иттифагы харичи өлкә кәнчләринин нәзәриндә тәкчә јүксәк инкишаф етмиш сәнаејә, габагчыл елм вә техникаја малик олан гүдрәтли дөвләт дејил, һәм дә јени инсанлар өлкәсидир. Бир чох харичи гонаглар Совет Иттифагыны көздикдән сонра е'тираф едирләр ки, совет кәнчләринин әсас хүсусијјәти фәалијјәтә чан атмасы вә идеја е'тигадынын мөһкәмлијидир. Капиталист өлкәләриндә оғланлар вә гызлар совет халгынын мүвәффәгијјәтләри һаггында һәгигәти өјрәнмәјә чалышырлар. Тәләбәләр Сов.ИКП Програмыны, рус дилини өјрәнир, мәктәблиләр Совет Иттифагы вә коммунизм һаггында суаллар верәрәк өз мүәллимләрини чәтин вәзијјәтдә гојурлар.

Јер үзәриндә тәравәтли баһар күләји әсир. Бу күләк өзү илә јени үмидләр кәтирир вә дүнја кәнчләриндә мүбаризә гәтијјәти, сәадәтә чатмаг үчүн јашамаг, јаратмаг, севмәк һәвәси ојадыр.

Е. ӘЛИЈЕВ,
Азәрбајчан ССР Кәнчләр Тәшкилатлары Комитәсинин мәс'ул катиби.

МУСИГИМИЗИН ТӘНТӘНӘСИ

Ленин мүкафатына лајиг көрүлмүш «Илдырымлы јолларла» балетини бәстәкар А. Хачатурјан «Гәләбә чалан ешгин бајрамы» адландырмышдыр. Бу камил сәнәт инчиси мүасир дөврүн чох актуал мөвзусунун балет формасында ән көзәл нүмунәсидир. Һаглы олараг совет мусигисинин јени парлаг гәләбәси кими гијмәтләндирилән «Илдырымлы јолларла» балети зәнчи мусигисинин көзәл хүсусијјәтләрини өзүндә чәмләшдирән мөһтәшәм сәнәт абидәсидир. Әсрләр боју голлары зәнчирли, ајаглары гандаллы халгын зүлм вә тәзјигләр мәнкәнәсиндә јаратдығы зәнкин вә орижинал мусиги һәмишә аг дәрили ағалар тәрәфиндән бајағылашдырылмыш, чаз мусигисинин принсипләринә табе етдирилмишдир. Бә'зән Гәрбдә пејғәмбәрчилик едиб дејирләр ки, куја гараларын вә рәнклиләрин мусигиси симфоник инкишаф принсипләринә ујғун дејилдир. Г. Гарајев һәгигәтән хам саһә илә, дүнја симфонизм васитәләри илә, чәтин ифадә олуна биләчәк бир саһә илә аддымлајараг сүбут етди ки, башга халгларын мусиги јарадычылығында олдуғу кими, зәнчи фолклору да симфоник инкишаф принсипинә јад дејилдир. Бу гәдәр мүрәккәб бир вәзифәнин өһдәсиндән мүвәффәгијјәтлә кәлмәси бәстәкары планетимизин ән мәдәни мәркәзләриндә танытмыш, онун шөһрәтини дүнјаја јајмышдыр.

«Илдырымлы јолларла» балетинин партитурасындакы бојалар, ондакы көзәл деталлар вә јени хүсусијјәтләр инсаны һејран едәчәк дәрәчәдә мүхтәлиф вә рәнкарәнкдир. Бу әсәрдәки мөвзу зәнкинлији, мусиги дилинин камил үслубу, бәдии ифадә васитәләринин фөвгәл'адә инчәликлә сечилмәси һеч дә мүәллифин мусиги — драматуржи фикир системинин вәһдәтини позмур. Балетдә Гара Гарајевин ифадә васитәләринин комплексиндәки оркестр тембрләринин гибтә едилә биләчәк орижиналлығы вә фәрдилији вардыр. Бу оркестр дәбдәбәли парлаглығы, һәддиндән артыг сахаватлилији вә башга көзәл мәзијјәтләринә көрә фәргләнир.

Гара Гарајевин новаторлуғу «Илдырымлы јолларла» балетиндә бүтүн әзәмәти илә парламышдыр. О, һәгиги новатор сәнәткар кими фасиләсиз ахтарышларында классик ән'әнәләрә истинад едир.

«Илдырымлы јолларла» балети сәнәтдә бејнәлмиләлчилијин классик нүмунәсидир. Бу әсәр васитәсилә бәстәкар башга халгларын мәдәнијјәтинә өзүнүн бөјүк еһтирам вә дәрин сәмимијјәтини нүмајиш етдирмишдир.

Мә'лумдур ки, Гара Гарајевин јарадычылыг үслубу чох парлаг фәрди сәчијјә дашыјыр. Һаггында данышдығымыз әсәриндә биз бунун бир даһа шаһиди олуруг. Бәстәкарын өз фикирләрини инкишаф етдирмәк үчүн истифадә етдији пријомлар заһири әламәтләри е'тибары илә садә олдуғу гәдәр дә гејри-адидир. Лакин бунлар һеч дә Г. Гарајевин мусигисиндәки, еләчә дә јүксәк мүкафат алмыш әсәриндәки аһәнк мөһкәмлијинә хәләл јетирмир. Әксинә, бу пријомлары чох севдијиндәндир ки, бәстәкарын мусигисиндәки биткинлик вә камиллик, фәрдилик вә орижиналлыг, садәлик вә ајдынлыг динләјичини һејрәтдә бурахыр.

Д. Шостакович «Бәстәкарын вәзифәси» мәгаләсиндә јазыр: «Тәсадүфи дејилдир ки, бир гајда олараг, о әсәрләр үмумхалг рәғбәтини газанмышдыр ки, онларын мүәллифләри дикәр халгларын мусиги мәдәнијјәтләриндәки наилијјәтләрә јахынлашмағы бачармыш вә бунунла бирликдә өз фәрдијјәтини вә милли зәминини дә итирмәмишдир. Бу чәһәтдән, мәсәлән, Азәрбајчан бәстәкары Гара Гарајевин ән јахшы әсәрләрини, хүсусилә онун «Илдырымлы јолларла» балетини хатырламаг кифајәтдир».

Бөјүк сәнәткары учалдан вә шөһрәтләндирән дә мәһз будур, онун дүнја симфоник мусиги мәдәнијјәтиндәки зәнкин ән'әнәләрини милли Азәрбајчан мусигиси зәмининдә ишләјиб мә'наландырмасыдыр. «Илдырымлы јолларла» балети кими, III симфонија да бу чәһәтдән сәчијјәвидир.

Халгымыз белә әсәрләр јарадычысы илә, мусиги мәдәнијјәтимизин јени тәнтәнәси илә һаглы олараг фәхр едир.

Ханәли ГУЛИЈЕВ,
мусигишүнас.

Бу күнләрдә Бакынын футбол ветеранларындан ибарәт «Кәнчлик» командасы Бакы Орду Идман Клубунун футболчулары илә көрүшмүшдүр. Бу мараглы јарыш 4:3 һесабы илә ветеранларын хејринә гуртармышдыр.

Фото И. ЗӘКИНИНДИР.

Чемпионат әрәфәсиндә дүшүнчәләр

Бир нечә күн иди ки, кәнч бадминтончуларын Бакы шәһәр биринчилији јарышлары кечирилирди. Јарышларда Мәркәзи Ушаг-Кәнч Идман Мәктәбинин бадминтончулары мүвәффәгијјәтлә чыхыш етмишләр. Јери кәлмишкән демәлијик ки, МУИКМ идманчылары бир гајда олараг Үмумиттифаг миғјасында да фәргләнирләр. Бу илин март ајында Днепропетровск шәһәриндә өлкәнин ән күчлү сәккиз коллективи арасында кечирилмиш Үмумиттифаг турниринда (бу јарышлар бадминтон ојунунун ССРИ-дә јаранмасынын 10 иллијинә һәср олунмушду) бакылылар үчүнчү јери тутмушлар. Әлбәттә, кәнч бадминтончуларымызы јени јарышлар да көзләјир. Бу барәдә мә'лумат алмаг үчүн Бакы Шәһәр Бадминтон Федерасијасынын сәдри Л. Меһдијев јолдаша мүрачиәт етдик. О деди:

— Кәнч бадминтончуларымыз бир сыра мараглы јарышларда вә чемпионатларда иштирак едәчәкләр. Бунлардан ән әсасы кәлән илин март ајында кечириләчәк ССРИ биринчилији јарышларыдыр. Гејд етмәк лазымдыр ки, индијәдәк кәнч бадминтончулар арасында ССРИ чемпионаты кечирилмәмишдир. Илк чемпионатын галиби олмаг чох шәрәфлидир. Бунун үчүн идманчыларымыз индидән гаршыдакы јарышлара чидди һазырлашмаға башламышлар. Бадминтончуларымыз бир һәфтәдән сонра Красноармејск шәһәриндә кечириләчәк матч турниринда иштирак едәчәкләр.

Әлбәттә, кәнчләрдән ибарәт јығма командамызын мүвәффәгијјәт газанмасы ајры-ајры идман чәмијјәтләриндә вә тәшкилатларында бадминтон бөлмәсинин јахшы вә јарадыс фәалијјәт көстәрмәсиндән асылыдыр. «Локомотив» идман чәмијјәтиндә кәнч бадминтончулар үчүн һәр чүр шәраит јарадылмышдыр. «Буревестник» чәмијјәтинин нәздиндәки бадминтон бөлмәләри дә јахшы фәалијјәт көстәрирләр. Тәәссүф ки, бу сөзләри башга идман чәмијјәтләринин үнванына сөјләмәк олмаз. Габаглар «Динамо» чәмијјәтиндә бадминтон бөлмәси јарадылмышды. Лакин сон вахтлар һеч бир сәбәб олмадан чәмијјәт һәмин бөлмәни бағламышдыр. «Спартак», «Еһтијат Әмәк Гүввәләри» идман чәмијјәтләриндә, һабелә орду идман клубунда бадминтон бөлмәләри ачылмамышдыр. Һалбуки бу чәмијјәтләрин үзвләринин әксәријјәтини кәнчләр тәшкил едир.

Доғрудур, Октјабр рајонунда да бадминтон үзрә бөлмәләр јохдур. Лакин бу рајонун идманчылары мүнтәзәм олараг јарышларда иштирак едирләр. Чүнки рајонун ушаг-кәнч идман мәктәбиндә ичтимаи әсасларла јарадылмыш бадминтон бөлмәси идманын бу нөвүнү хејли инкишаф етдирә билмишдир. Јахшы оларды ки, Бакынын дикәр рајонлары да Октјабр рајонундан нүмунә көтүрәјди.

Идман

НӘТИЧӘЛӘР КӨЗ ГАБАҒЫНДАДЫР

Бә'зән идман мүтәхәссисләри иддиа едиб дејирләр ки, куја рајон јерләриндә бачарыглы идманчылар јетишдирмәк гејри-мүмкүндүр. Көрүнүр, онлар белә бир фикир јүрүдәркән, республикамызын мүхтәлиф јығма командаларында рајон идманчыларынын олмамасыны әсас тутурлар. Лакин рајонларда исте'дадлы идманчылар олуб-олмадығыны белә бир ме'јарла тә'јин етмәк әсла доғру дејилдир. Буну биз өз рајонумузун тимсалында ајдын көрүрүк. Габаглар Саатлыда бәдән тәрбијәси вә идмана әсла фикир верилмирди. Нәтичәдә рајонумузун идманчылары республика јарышларында фәргләнә билмирдиләр. Лакин сон вахтлар рајонда (идман тәшкилаты иттифагынын сәдри Б. Әһмәдов јолдашдыр) бәдән тәрбијәси вә идмана олан мүнасибәт кәскин сурәтдә дәјишмишдир. Будур, нәтичә көз габағындадыр. Рајонумузун футболчулары кечән илки республика чемпионатында («Б» групу үзрә) биринчи јерә чыхараг, бу илдән «А» групунда чыхыш етмәк һүгугу газанмышлар. Күләшчи Таһир Дәдәјев дә республика миғјасында парлаг нәтичә көстәрмишдир. О, Азәрбајчан чемпиону кими шәрәфли ада лајиг көрүлмүшдүр.

Саатлыдакы 9 нөмрәли техники пешә мәктәбиндә бәдән тәрбијәси вә идман ишләри јахшы тәшкил олунмушдур. Бурада идманын бир чох нөвләри үзрә јарадылмыш бөлмәләр мүнтәзәм олараг фәалијјәт көстәрир. Мәктәбин волејбол командасы техники пешә мәктәблиләринин Азәрбајчан спартакиадасында чемпион адыны газанараг Үмумиттифаг јарышларында республикамызын идман шәрәфини горумаг һүгугу әлдә етмишдир. Ленинградда кечирилән бу јарышларда Саатлы волејболчулары мүкафата лајиг үчүнчү јери тутмушлар. Волејболчулардан Әзизага Маһмудов, Ағасадыг Әлијев, Оруч Дүнјамалыјев, Ағарза Миријев Азәрбајчан техники пешә мәктәбләринин јығма командасына дахил едилмишләр.

Бу ил Салјан рајонунда кәнд волејболчуларынын республика биринчилијинин зона јарышлары кечирилирди. Јарышларда 14 команда финала чыхмаг уғрунда мүбаризә апарырды. Рајонумузун гадын вә кишиш командалары бу јарышларда мүвәффәгијјәтлә чыхыш етмишләр. Гадынларымыз биринчи, кишиләримиз исә икинчи јери тутмушлар. Беләликлә, Саатлынын гадын волејбол командасы Бакыда кечириләчәк финал јарышларында иштирак етмәк һүгугу әлдә етмишдир.

Шүбһәсиз, бу наилијјәтләрин газанылмасында бәдән тәрбијәси мүәллимләринин вә мәшгчиләрин әмәји аз олмамышдыр. М. Атакишијев (1 нөмрәли гәсәбә сәккизиллик мәктәби), М. Мәммәдов вә Н. Ағајев (С. Вурғун адына гәсәбә орта мәктәби), С. Дәдәјев (Адыкүн орта мәктәби) вә башгалары бачарыглы кәнч идманчылар јетишдирмәк наминә чох иш көрүрләр.

Сон вахтларда рајонун комсомол тәшкилатлары да оғланларын вә гызларын физики тәрбијәси илә чидди мәшғул олмаға башламышлар. Мәһз бунун нәтичәсиндә дә Саатлы гәсәбәсиндәки С. Вурғун адына орта мәктәбдә вә 1 нөмрәли сәккизиллик мәктәбдә, Нәриманкәнддәки сәккизиллик мәктәбдә, М. Ф. Ахундов адына, Калинин адына, «Украјна» колхозларында, Ленин адына совхозда, 9 нөмрәли техники пешә мәктәбиндә вә дикәр тәшкилатларда ашағы бәдән тәрбијәси коллективләри хејли мөһкәмләнмиш, бунларда јахшы нәтичәләр көстәрән идманчылар јетишмишдир.

Бүтүн бунлара бахмајараг, рајонун бәдән тәрбијәси вә комсомол тәшкилатлары идманын там күтләвилијини һәлә дә тә'мин едә билмәмишләр. Бәли, рајонда һәлә дә кәнчләрин физики тәрбијәсинә лагејд мүнасибәт бәсләнилән колхозлар, совхозлар вә мәктәбләр вардыр. Мәсәлән, М. Б. Гасымов адына, Ханлар адына, Н. Нәриманов адына, Сабир адына вә «Москва» колхозларынын илк комсомол тәшкилатлары кәндли кәнчләри бәдән тәрбијәси вә идмана чәлб етмәк үчүн һеч бир иш көрмүрләр. Һалбуки һәмин колхозларда идмана бөјүк мараг көстәрән, бәдән тәрбијәси илә һәвәслә мәшғул олмағы арзулајан чохлу оғлан вә гыз вардыр.

Һазырда рајонумузун идманчылары Азәрбајчанын IV Јубилеј спартакиадасына чидди һазырлашырлар. Бу һазырлыг бәдән тәрбијәчиләринин идман нәтичәләрини даһа да јахшылашдырмаг, илк тәшкилатларда јени-јени идман коллективләри тәшкил етмәк, колхозларда, совхозларда, мәктәбләрдә мүасир садә идман мејданчалары јаратмаг әламәти алтында кечир. Шүбһәсиз ки, рајонун бәдән тәрбијәси вә комсомол тәшкилатлары кәнчләрин чошғун һәвәсини вә јарадычылыг сә'јләрини дүзкүн истигамәтләндирсәләр, Саатлыда бәдән тәрбијәси вә идманын там күтләвилији уғрунда мүбаризәдә даһа көркәмли нәтичәләр әлдә едиләр.

Әјјуб ЧАВАДОВ,
Саатлыда чыхан «Денүш» гәзетинин әмәкдашы.